

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 14.9.2005
KOM(2005) 400 endelig

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET, EUROPA-PARLAMENTET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

En markedsbaseret tilgang til frekvensforvaltning i EU

DA

DA

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET, EUROPA-PARLAMENTET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

En markedsbaseret tilgang til frekvensforvaltning i EU

(EØS-relevant tekst)

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	Resumé.....	3
2.	Effektiv frekvensudnyttelse – behov for ændringer.....	4
3.	Hvordan øger frekvensmarkeder effektiviteten?.....	5
4.	Frekvensmarkedernes EU-dimension	6
5.	Vigtige problemstillinger ved indførelsen af europæiske frekvensmarkeder	7
5.1.	Enighed om målsætningerne	7
5.2.	Frekvensbånd	7
5.3.	Overgangen	9
5.4.	Fastlæggelse af frekvensrettigheder	9
5.5.	Samordning af oplysninger	9
5.6.	Tjeneste- og teknologineutralitet.....	9
6.	Næste fase i etableringen af frekvensmarkeder	10
7.	Konklusioner	11

1. RESUMÉ

Det moderne samfunds afhængighed af avanceret elektronisk kommunikation medfører en stadig større efterspørgsel efter radiofrekvenser. Frekvensspektret har betydning for en væsentlig del af vores liv, lige fra mobiltelefonen over trådløs internetadgang til tv-modtagelse. Den **traditionelle tilgang** til fordeling af frekvensressourcer bygger på en planlægning, hvor man fastsætter, hvem der har ret til at anvende disse ressourcer og hvordan, samtidig med at man søger at realisere en række forskellige politiske mål.

Konsekvensen af den hurtige teknologiudvikling og sammensmeltningen af telekommunikation, medieindhold og elektroniske anordninger er et dynamisk miljø, hvor frekvenser bliver en stadig vigtigere ressource. Forvaltningen af frekvensressourcerne har ikke kunnet holde trit med udviklingen, og derfor er der nu stigende risiko for, at den traditionelle tilgang vil forhindre vores samfund i at høste alle de fordele, som dette nye dynamiske miljø byder på. Tidligere var Europa verdensførende inden for udviklingen af mobilkommunikation, **men der er nu en risiko for at vi udvikler os til brugere af teknologi, som er udviklet andre steder, i stedet for selv at være førende i udviklingen.** Det er grunden til, at medlemsstaterne har taget deres frekvenspolitikker op til fornyet overvejelse. En løsning kunne være at anvende en **markedsbaseret tilgang**, som giver markedsaktørerne mere frihed til at beslutte, hvordan frekvensressourcer anvendes, og som mindsker hindringerne for adgang til frekvenser ved at gøre det muligt at handle med rettighederne.

Der er også en risiko for, at den manglende overensstemmelse mellem regulering og markedsbevægelser inden for konvergerende trådløse kommunikationstjenester vil forhindre en effektiv udnyttelse af frekvensressourcerne og dermed hindre opfyldelsen af EU's politiske mål, f.eks. på områder som det indre marked, konkurrence, innovation og vækst. **En fragmentarisk tilgang til en reform af frekvensforvaltningen vil gøre det vanskeligere at nå disse mål.** På denne baggrund og efter en bred offentlig debat og høring foreslår Kommissionen en samordnet indførelse af frekvensmarkeder i hele EU.

Forslaget skal bane vejen for øget vækst og beskæftigelse og en konkret omsætning af målene i den reviderede Lissabon-strategi. Det er også led i en strategi, som sigter mod en effektiv forvaltning af frekvensressourcer, som beskrevet i i2010-initiativet, der bygger på en vision om en **fælles og samordnet afskaffelse af begrænsninger** for frekvensanvendelse i alle medlemsstater for at fremme en **åben og konkurrencedygtig digital økonomi**. Denne strategi vil direkte gavne borgerne i form af hurtigere adgang til ny teknologi og lavere priser for kommunikation.

Det er muligt at **åbne for handel med og fleksibel brug af en betydelig del af frekvensressourcerne inden 2010, herunder for eksempel ca. en tredjedel af frekvenserne under 3 GHz (den del af spektrummet, som er bedst egnet til jordbaseret kommunikation), . Denne meddelelse beskriver rammerne for en dynamisk og fleksibel udnyttelse af frekvensressourcer.**

Foruden den markedsbaserede tilgang til frekvensforvaltning vil den traditionelle tilgang stadig spille en rolle, hvor der er væsentlige offentlige interesser på spil (f.eks. forsvar, luftfart eller forskningsaktiviteter som radioastronomi og jordobservationssatellitter). En anden tilgang

er den **licensfri model**, som giver yderligere fleksibilitet ved at tillade fri adgang med visse tekniske begrænsninger.

Hver af forvaltningsmodellerne er i sig selv et nyttigt værktøj, og det vil være vigtigt at finde den rette balance mellem dem, hvis EU's politiske mål skal nås¹.

Med sigte på at igangsætte processen samordnet i EU foreslår Kommissionen, at der etableres frekvensmarkeder, og opfordrer til, at man på politisk niveau enes om følgende mål:

I perioden frem til 2010 bør følgende rettigheder etableres i EU:

- Retten til at handle med individuelle brugsrettigheder til frekvenser i en udvalgt række frekvensbånd til jordbaserede elektroniske kommunikationstjenester
- Retten til at anvende disse frekvenser på en fleksibel måde.

Kommissionen agter at fremlægge forslag til reguleringsforanstaltninger, som er nødvendige for at nå dette mål, i forbindelse med gennemgangen af rammebestemmelserne for elektroniske kommunikationstjenester, som indledes i midten af 2006. Samtidig vil Kommissionen for at **fremme en hurtig udvikling** af frekvensmarkeder sørge for **samordning**, indtil en EU-dækkende løsning er på plads, så forsinkelser og kostbar markedsopsplitning til skade for det indre marked undgås.

2. EFFEKTIV FREKVENSDNYTTTELSE – NYE TIDER

Alt radiobaseret udstyr bruger radiofrekvenser til at sende eller modtage informationer, og væksten i antallet af applikationer, som bruger disse frekvenser, har ført til en stadig større efterspørgsel, som vanskeligt kan imødekommes med de nuværende stive forvaltningsregler. Frekvenser anses for at være en knap ressource. Adgang til frekvenser er livsvigtig, ikke kun for mobiltelefoni, mediedistribution og trådløs internetadgang, men også til mange andre formål, f.eks. vejrprognoser, astronomi samt luftfarts- og skibsfartssikkerhed. Det er også væsentligt for tjenester af stor offentlig interesse som sikkerhed og forsvar samt for dagligdags udstyr som fjernbetjening og høreapparater. Efterspørgslen efter radiofrekvenser er steget drastisk.

Traditionelt er frekvenser blevet fordelt ved at tildele **individuelle frekvensrettigheder** og allokere de forskellige frekvensbånd til fastlagte tjenestekategorier. I denne sammenhæng har det vigtigste mål været at undgå interferens. Den tildelte mængde frekvenser og anvendelsesvilkårene påtvinger ofte brugerne en bestemt teknologi, f.eks. GSM for nogle af frekvensbåndene til mobiltelefoni eller tv for en del af "radio/tv-båndene". Individuelle frekvensrettigheder indeholder således **implicit eller eksplicit et forbud mod brug af en anden teknologi eller udbud af alternative tjenester**.

Denne fremgangsmåde forekommer ikke længere tidssvarende i en verden med stadig hurtigere teknologisk udvikling, hvor **den tekniske sammensmeltning af tjenester gør det stadig vanskeligere at foretage en skarp sondring imellem dem**. Digitaliseringen betyder, at en teknologi kan bruges til at formidle en kombination af kommunikationstjenester, f.eks. tv, telefoni og bredbåndsadgang. Den tekniske udvikling gør det desuden mindre dyrt at sørge

¹ I meddelelsen COM(2005) 411 "En fremadskuende frekvenspolitik i EU: 2. årsrapport" præsenteres Kommissionens overordnede tilgang til dette spørgsmål.

for, at udstyr kan fungere på forskellige frekvenser. Den traditionelle metode er ikke tilstrækkelig fleksibel til, at samfundet kan få det fulde udbytte af udviklingen. Det medfører tabte muligheder hvad angår konkurrenceevne, industriudvikling og beskæftigelse samt innovation og tjenestevalgmuligheder for borgerne.

I dag udnyttes mange dele af frekvensspektret dårligt. De nederste dele er fortsat optaget af ældre, mindre effektive teknologier, medens **nye teknologier kun kan få adgang til højere frekvenser med begrænset udbredelse og højere udbygningsomkostninger.**

Den politiske baggrund

Europa-Kommissionen mener, at frekvensforvaltningen kan gøres væsentligt mere effektiv. Kommissionen fremhævede en reform af frekvensforvaltningen som et strategisk vigtigt emne i i2010-initiativet, som blev lanceret i Juni 2005. Kommissionen har også reageret på spørgsmålet med en række andre initiativer, herunder en stor undersøgelse af handel med frekvenser², offentlige høringer, workshops og fremme af drøftelser på højt politiske niveau.

I november 2004 - efter en anmodning fra Kommissionen om rådgivning – konkluderede Frekvenspolitikgruppen³ i sin udtalelse om handel med radiofrekvenser, at *“handel med frekvenser kunne være gavnlig i visse dele af frekvensspektret, forudsat at der træffes tilstrækkelige sikkerhedsforanstaltninger”* og *“at der er behov for en vis grad af fælles tilgang til denne handel blandt medlemsstaterne.”* Gruppen bemærkede også, at *“det kunne være gavnligt med en så bred definition som muligt af (licens)vilkårene for brugen med sigte på at sikre teknologineutralitet og fleksibilitet i den fremtidige frekvensanvendelse”*.

I en konsulentrapport⁴, som det nederlandske formandskab forelagde Rådet i september 2004, blev det foreslået *“at gå over til en ny fleksibel model for frekvensallokering: EU bør hurtigt muligt gøre sin stive frekvensallokeringsmodel mere fleksibel”*. Rådet konkluderede i december 2004, at man burde *“fortsætte med at evaluere forskellige Spektrumforvaltningsmodeller for at opnå en mere fleksibel og effektiv anvendelse af Spektrum på europæisk plan og på verdensplan under hensyn til udviklingen af ny og innovativ teknologi samt de metoder, der er baseret på markedsmekanismerne.”*⁵.

3. HVORDAN ØGER FREKVENSMARKEDER EFFEKTIVITETEN?

Hvis markederne får lov til at bestemme anvendelsen og fordelingen af frekvenser til konvergerende kommunikationstjenester, kan man forvente en væsentlig mere effektiv udnyttelse, hvilket er en politisk nøglemålsætning i rammebestemmelserne for elektronisk kommunikation. Effektiv udnyttelse af frekvensressourcer spiller også en væsentlig rolle i forbindelse med andre EU-politiske mål, navnlig på områderne innovation og vækst, foruden at det har en indirekte virkning på det indre markeds funktion.

² Study“Conditions and options in introducing secondary trading of radio spectrum in the European Community”

http://europa.eu.int/information_society/policy/radio_spectrum/ref_info/studies/index_en.htm

³ <http://rspg.groups.eu.int>

⁴ “Rethinking the European ICT agenda: Ten ICT breakthroughs for reaching Lisbon goals”

⁵ Rådets resolution af 10.12.2004, se 15472/04 (presse 345)

Økonomiske fordele

Forskningen viser, at en markedsbaseret tilgang ville indebære betydelige økonomiske gevinster og i høj grad forbedre udbuddet af og adgangen til nye teknologier og tjenester til lave priser.

I den undersøgelse om frekvenshandel, som Kommissionen fik udført, anslås det, at EU og EØS ville få **en nettogevinst på 8-9 mia. EUR årligt, hvis man indførte frekvenshandel kombineret med fleksible brugsrettigheder**. De største fordele vil kunne høstes i form af øget innovation med øget konkurrence på andenpladsen. Fordelene af en kombination af **omsættelighed og fleksibilitet** i anvendelsen anslås at være 10 gange større, end hvis man blot handler med frekvenser og ikke øger fleksibiliteten. I en anden undersøgelse⁶ hævdes, at frekvensreformer i USA ville give forbrugerne en årlig økonomisk besparelse på så meget som 77 mia. USD som følge af lavere priser for mobiltelefonitjenester. Selv om disse kvantitative resultater kun bør ses som indikationer af størrelsesordener, viser de et klart behov for handling på europæisk niveau.

En velafvejnet tilgang

Erfaringerne med gennemførelsen af de forskellige frekvensforvaltningsmodeller vil vise deres individuelle stærke og svage sider og medvirke til at konstatere, i hvilke situationer og til hvilke frekvensbånd hver enkelt af dem er bedst egnet. På nuværende tidspunkt er der behov for at hjælpe udviklingen af frekvensmarkeder på vej i EU, så det undgås, at vilkårene på disse markeder udvikler sig helt forskelligt.

4. FREKVENSMARKEDERNES EU-DIMENSION

Frekvensressourcerne forvaltes hovedsageligt af medlemsstaterne på nationalt niveau med en vis grad af international samordning. Med baggrund i den tiltagende bevidsthed om den virkning, som individuelle landes beslutninger kan få på Fællesskabets politikker, er nogle reguleringsforanstaltninger, som sigter mod samordning og forbedret effektivitet, allerede blevet iværksat på EU-niveau⁷. Markedsbaseret frekvensforvaltning er anført som en mulighed i rammebestemmelserne⁸, som også giver mulighed for, at medlemsstaterne kan indføre frekvenshandel på visse betingelser⁹.

Ønsket om en mere effektiv udnyttelse af frekvensressourcer er også den vigtigste årsag til, at en række lande i og uden for EU enten har gennemført markedsbaserede reformer eller er ved at iværksætte sådanne reformer¹⁰.

Fælles tilgang

Harmoniseringen af frekvensanvendelse på EU-niveau er gennemført med succes for nogle frekvensbånd for at sikre en hurtig indførelse af nye teknologier og udnytte stordriftsfordele.

⁶ "The economic costs of spectrum misallocation", Jerry Ellig, maj 2005
<http://cadep.ufm.edu.gt/telecom/ingles/interior.asp?menu=lecturas>

⁷ Frekvenspolitikbeslutningen 676/2002/EF

⁸ Rammedirektivet 2002/21/EF, tilladelsesdirektivet 2002/20/EF.

⁹ Reguleringen af radiofrekvenser er også en vigtig faktor, som bidrager til realiseringen af det indre marked for radioudstyr i forbindelse med RTTE-direktivet, 1999/5/EF.

¹⁰ Inden for EU er det DK, IT, NL, HU, AT, PT, SK, SI, SE og UK.

De fleste frekvenser koordineres dog ikke på EU-niveau, og medlemsstaternes forskellige politikker begrænser fortsat udviklingen af det indre marked.

En samordnet indførelse af frekvensmarkeder i EU kan mindske problemerne og også bane vejen for en faktisk harmonisering af anvendelsen, så udnyttelsen bliver mere effektiv. Den af Kommissionen iværksatte undersøgelse analyserede, hvilken afsmittende virkning de forskellige politikker ville have på indførelsen af frekvenshandel og fleksibilitet. **Resultatet af analysen var, at hvis et land besluttede ikke at reformere sin frekvensforvaltningspolitik ved hjælp af disse foranstaltninger, så ville det medføre omkostninger for andre lande, men at hvis et land derimod besluttede at være med i reformen, ville det give økonomiske fordele for andre lande.** 60-70% ville skyldes den nationale reform, medens 30-40% ville opstå som følge af, at alle EU-lande deltog. Det kvalitative ræsonnement, som underbygger disse beregningsmodeller, antager den samme afsmittende virkning, som man har oplevet i EU i forbindelse med det indre marked.

Indførelse af frekvenshandel på EU-niveau ville give mulighed for gnidningløse tjenester på tværs af grænserne, baseret på regler, som gælder i hele Fællesskabet, og dermed skabe et af verdens største markeder for frekvensbaserede tjenester. Hermed ville EU's konkurrenceevne hurtigt blive forbedret, og innovationen ville få kraftig vind i sejlene.

5. VIGTIGE PROBLEMSTILLINGER VED INDFØRELSEN AF EUROPÆISKE FREKVENSMARKEDER

Der er visse udfordringer, som må tages op i forbindelse med indførelsen af frekvensmarkeder, og de kan kun tackles ud fra en EU-dækkende enighed om de politiske målsætninger og skal fokusere på nogle af de vigtigste gennemførelsesaspekter.

5.1. Enighed om målsætningerne

Der bør skabes politisk enighed om at etablere fungerende frekvensmarkeder inden 2010, hvor betydelige dele af frekvensressourcerne kan omsættes og udnyttes på en fleksibel måde. Dette vil give alle berørte parter mulighed for at forberede sig på det nye frekvensforvaltningsmiljø og sikre en gnidningsløs overgang for tjenestemarkeder, som er afhængige af frekvenser.

5.2. Frekvensbånd

Hvis det ovennævnte mål skal nås, skal det være muligt at omsætte en væsentlig del af frekvensbåndene. En gradvis tilgang, hvor der fokuseres på nogle få "prøvebånd" fører ikke til øget konkurrence og innovation. Hvis det kun er en begrænset del af frekvensbåndene, som frigives til handel, risikerer man hamstring, som påvirker konkurrencen negativt, og som begrænser mulighederne for at lære af de vundne erfaringer.

Dette forslag vedrører ikke frekvenser til formål i den offentlige interesse, f.eks. forsvar og videnskabelige tjenester, eller frekvenser, som forvaltes på verdensplan, f.eks. til luftfart og satellitter.

Det er alment kendt og underbygget af undersøgelser og offentlige høringer, at frekvensbånd, der anvendes til jordbaserede elektroniske kommunikationstjenester, er bedst placeret til at realisere de fordele, der er ved frekvensmarkeder. Disse bånd svarer i det store hele også til de foreløbige bånd, som nogle medlemsstater har udpeget i forbindelse med deres egen tilgang til

frekvensmarkeder¹¹, og Frekvenspolitikgruppens arbejde vedrørende en strategisk tilgang til den teknologiske sammensmeltning er fokuseret på de samme bånd.

Kommissionen foreslår, at der indføres markeder for **frekvenser, som i øjeblikket anvendes til de formål, der er anført i det følgende**, for at sikre en effektiv samordning, som skal give mærkbare resultater på fællesskabsniveau, for eksempel:

- **Jordbaserede mobilkommunikationstjenester**, herunder bl.a. frekvenser til offentlige mobiltjenester som GSM og 3G, og frekvenser til lukkede brugergrupper som PMR og PAMR;
- **Jordbaserede faste trådløse kommunikationstjenester**, herunder bl.a. frekvenser til trådløse abonnentkredsløb, trådløs bredbåndsadgang og mikrobølgekæder;
- **Jordbaserede radio-/tv-spredningstjenester**, herunder bl.a. frekvenser til lokal, regional og national spredning.

Den faktiske udvælgelse af båndene skal valideres i en samordningsproces, og specifikke lovforslag skal baseres på konsekvensanalyser. I denne sammenhæng skal omkostningerne for økonomisk små operatører tages grundigt i betragtning.

De opførte bånd kan forventes at fungere på markedsbasis i løbet af kort tid. Ofte er de allerede tildelt med rettigheder til at anvende nærmere bestemte "frekvensblokke" i bestemte geografiske områder, og rettighedshaverne har ofte ansvaret for deres egen netplanlægning og har erfaring med teknologiske opgraderinger og er vant til at agere på markedet. Omfordelingen af frekvenser, som frigøres ved overgangen til digital transmission, vil give et yderligere løft til en effektiv udnyttelse af disse bånd (muligvis besluttet det dog at forvalte en del af de frigjorte frekvenser på andre måder)¹².

Der skal selvfølgelig tages hensyn til public service-radio-/tv-spredningsopgavers særlige art, og det bør også være klart, at frekvensbrugerne har mulighed for, men ikke er forpligtet til at handle med - eller bruge frekvenserne på en mere fleksibel måde. Det kan også være nødvendigt at genoverveje antagelsen om, at radio-/tv-spredning i den offentlige interesse automatisk har brug for jordbaserede frekvenser, eftersom forsyningspligtigheder, set på baggrund af den teknologiske sammensmeltning og de stadig flere platforme, i stigende grad kan leveres på andre måder end via jordbaseret trådløs transmission. Dette er ikke i modstrid med målsætningen om at sikre public service-radio-/tv-spredning, og det sætter heller ikke spørgsmålstejn ved den fortsatte gyldighed af andre forvaltningspolitiske mål.

Den mængde frekvensbånd, som efter planen vil kunne omsættes, vil mindske risikoen for, at der hamstres frekvenser, da operatørerne ikke ville have nok ressourcer eller tilskyndelse til at etablere en dominerende stilling. I det omfang, der opstår konkurrenceproblemer, er konkurrencereglerne i princippet tilstrækkelige til at afhjælpe problemerne. I tilfælde, hvor

¹¹ Kommissionen er bekendt med, at nogle medlemsstater har planer om også at lade andre frekvensbånd indgå i frekvensmarkeder.

¹² Se meddelelsen om fremskyndelse af overgangen fra analog til digital jordbaseret radio-/tv-spredning, KOM(2005) 204 og det tilhørende arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene SEC(2005) 661, s.10.

unødvendige begrænsninger i forbindelse med rettigheder til at anvende frekvenser hindrer markedsadgangen, er det korrekte middel at ophæve de pågældende begrænsninger.

5.3. Overgangen

Indførelsen af frekvensmarkeder forventes at påvirke værdien af de nuværende licenser, hvad enten de er omsættelige eller ej, og de tilhørende investeringer. De forskellige rettighedsindehavere kan blive påvirket på forskellig måde. Denne påvirkning vil i alle tilfælde afspejle de nuværende og kommende licensvilkår samt konkurrenceniveauet i hele Fællesskabet.

Ved overgangen til den markedsbaserede model bør medlemsstaterne tage hensyn til rettighedshavernes legitime interesser, samtidig med de sikrer overholdelsen af konkurrencereglerne og Fællesskabets almene retsprincipper. For at undgå at pålægge de nuværende rettighedsindehavere ekstra byrder kan det f.eks. være nødvendigt at give dem øget frihed til at udøve deres rettigheder og at fjerne ubegrundede begrænsninger for udøvelsen af disse rettigheder. Det bør ske gradvist og uden diskrimination, medens markedsværdien for frekvensrettigheder udvikler sig.

5.4. Fastlæggelse af frekvensrettigheder

Der vil skulle ske en indbyrdes tilnærmelse af visse aspekter i forbindelse med omsættelige rettigheder, f.eks. et fælles format (et dokument eller ”rettighedsbevis”) og i sidste ende de materielle regler, som fastlægger brugernes frihed til at udnytte og handle med deres rettigheder. Det vil mindske transaktionsomkostningerne, øge markedets transparens og give øget retssikkerhed på området i hele EU. Det vil også lette ejerskifte og opmuntre til en effektiv udnyttelse, som så igen i høj grad virker fremmende på innovation og giver stordriftsfordele.

5.5. Samordning af oplysninger

Det er væsentligt for frekvensmarkedernes funktion, at der er nem adgang til pålidelige oplysninger. I dag findes oplysningerne i de nationale databaser i forskellige formater. Fremover bør de præsenteres på en samordnet måde, så det er muligt at sammenligne frekvensrettigheder, og så købere har mulighed for at finde potentielle sælgere i hele EU. Der er derfor behov for at udvikle en EU-dækkende portal med adgang til oplysninger om allokering, tildeling af frekvensrettigheder (nationale registre), omsættelige frekvenser, som ikke er tildelt eller som kan handles fra en bestemt dato, samt relevant national lovgivning og regler. Dette arbejde kan lettes ved at bygge videre på eller udvide nuværende strukturer som f.eks. Det Europæiske Radiokommunikationskontors EFIS-database.

5.6. Tjeneste- og teknologineutralitet

Da teknologi- og tjenestebegrænsninger i stigende grad er uforenelige med den teknologiske sammensmeltning, er det vigtigt at finde ud af, hvordan omsættelige rettigheder kan kombineres med fleksibilitet, dvs. en frekvensindehavers ret til anvende sine frekvenser til en hvilken som helst tjeneste, når blot de tekniske krav er opfyldt.

Teknologineutralitet er et princip, som er forankret i de nuværende EU-rammebestemmelser, og det bør også fastlægges for frekvenser, så der er færrest mulige begrænsninger, samtidig med at der tages tilstrækkeligt hensyn til interferensproblemer. I visse situationer er det dog

således, at de nødvendige foranstaltninger for at undgå interferens i praksis favoriserer én teknologi frem for en anden. **Tjenesteneutralitet** betyder, at tjenesteudbuddet bestemmes af rettighedsindehaveren. At sætte grænser for, hvilke tjenester frekvenserne kan anvendes til, kan normalt ikke begrundes ud fra tekniske frekvensforvaltningshensyn. Ikke desto mindre findes der en række brede kategorier, som er fastlagt på ITU-niveau ved hjælp af radioreglementet, hvor der pålægges forpligtelser for at undgå grænseoverskridende interferens. Inden for jordbaseret elektronisk kommunikation er denne opdeling hurtigt ved at forældes.

Der kan være tilfælde, hvor det kan demonstreres, at der er fordele ved at fastsætte tjenestebegrænsninger (f.eks. med sigte på tjenestekompatibilitet), og der er eksempler på, at denne fremgangsmåde har været en succes i forbindelse med udvikling af tjenestemarkeder og opfyldelse af forbrugernes ønsker. Derfor er det vigtigt at fastlægge kriterier for undtagelser, hvor tjenestebegrænsninger er begrundede, når der tildeles brugsrettigheder til frekvenser, men ellers bør hovedreglen være tjenesteneutralitet.

6. NÆSTE FASE I ETABLERINGEN AF FREKVENSMARKEDER

Denne meddelelses vigtigste mål er at søge at frembringe politisk enighed på EU-niveau om etableringen af frekvensmarkeder inden 2010.

Med sigte herpå agter Kommissionen at arbejde videre med følgende nøglefaktorer for en EU-tilgang til frekvenshandel:

Omsættelighed

- retten til at handle med individuelle brugsrettigheder til frekvenser i en udvalgt række frekvensbånd til elektroniske kommunikationstjenester
- fastlæggelse af en proces for indlemmelse af frekvensbånd i de omsættelige bånd
- udvikling af en indledende udvælgelse af frekvensbånd

Teknologineutralitet

- definition af teknologineutralitet med opstilling af de mindst muligt restriktive begrænsninger

Tjenesteneutralitet

- fastlæggelse af de særlige vilkår for tjenesteudbud, som fremover kan knyttes til udnyttelsen af frekvensbånd

Frekvensrettigheder

- indbyrdes tilnærmelse af de forskellige frekvensrettigheder; et fælles format med fælles definitioner af forskellige materielle aspekter ved de rettigheder, som fastlægger brugernes frihed til at udnytte og omsætte deres rettigheder

Gennemskuelighed

- adgang til oplysninger, der er nødvendige for frekvensmarkederne, herunder oplysninger om allokering og tildelte frekvensrettigheder (nationale registre), som stilles til rådighed på en harmoniseret måde via en EU-dækkende portal.

Ved gennemgangen af rammebestemmelserne, som påbegyndes i midten af 2006, vil der navnlig blive lagt vægt på omsættelighed og teknologi- og tjenesteneutralitet. Lovgivningsforløbet skal ledsages af konsekvensanalyser og en aktiv dialog med medlemsstaterne samt en samordningsproces, hvor der også kan tages spørgsmål op, som ikke er omfattet af gennemgangen af rammebestemmelserne. Det vil give mulighed for at planlægge den praktiske indførelse af frekvenshandel, samtidig med at man undgår kostbare forsinkelser og markedsopsplitning på kort sigt. Kommissionen kan om nødvendigt udarbejde henstillinger. Der bør nedsættes samordningsgrupper hurtigst muligt til at arbejde med de vigtigste nøgleaspekter. Samordnings- og lovgivningsprocessen skal understøtte og supplere hinanden.

Den beskrevne proces ledsages systematisk af offentlige høringer om specifikke forslag. Kommissionen vil berette om de opnåede resultater i den årlige rapport om frekvenspolitikken.

7. KONKLUSIONER

Der ligger en stor udfordring i at reformere frekvensforvaltningen i EU, så der kan indføres en markedsbaseret tilgang til frekvensfordeling. Det er dog indsatsen værd, idet **en effektiv indførelse af frekvensmarkeder er:**

- **fuld af fordele** i form af øget europæisk konkurrenceevne og innovationspotentiale samt et styrket indre marked, et større udbud af tjenester til forbrugerne og en positiv virkning på jobskabelsen og eksporten
- **tidssvarende** og påkrævet, da den hidtige frekvensforvaltning har nået sine grænser på grund af den teknologiske udvikling, øget efterspørgsel efter frekvensressourcer og den hastighed, hvormed forretningskoncepter og markeder ændrer sig
- **gennemførlig** inden for den foreslåede tidsramme.

Kommissionen opfordrer Europa-Parlamentet og Ministerrådet til at støtte den fremgangsmåde, som er beskrevet i denne meddelelse.